

POLITECHNIKA WROCŁAWSKA
WYDZIAŁ ELEKTRONIKI

KIERUNEK: INFORMATYKA
SPECJALNOŚĆ: SYSTEMY I SIECI KOMPUTEROWE

PRACA DYPLOMOWA
INŻYNIERSKA

Projekt strony internetowej do recenzji albumów
muzycznych w technologii ASP.NET Core oraz
grafowej bazie danych

Design of an internet website for music albums
reviewing based on ASP.NET Core and graph
database

AUTOR:

Marcin Kotas

PROWADZĄCY PRACĘ:

dr inż. Mariusz Topolski, W₄/K₂

OCENA PRACY:

Spis treści

1. Wprowadzenie	7
1.1. Cel i zakres pracy	7
1.2. Układ pracy	7
1.3. Przegląd technologii	7
1.3.1. Paradygmaty komunikacji z usługami sieciowymi	7
1.3.2. Platformy do tworzenia SPA	8
1.3.3. Platformy do tworzenia API	8
2. Analiza wymagań projektowych	9
2.1. Przegląd istniejących rozwiązań	9
2.2. Wymagania funkcjonalne	9
2.3. Wymagania niefunkcjonalne	9
2.4. Założenia projektowe	9
3. Projekt aplikacji	11
3.1. Strona internetowa	11
3.2. Serwis API	11
3.3. Baza danych	12
3.4. Uwierzytelnianie	12
4. Implementacja	13
4.1. Strona internetowa	13
4.1.1. Zastosowane technologie	13
4.1.2. Klient GraphQL	13
4.1.3. Połączenie z Last.fm	13
4.1.4. Responsive design	13
4.1.5. Przykładowy moduł	13
4.2. GraphQL API	13
4.2.1. Zastosowane technologie	13
4.2.2. Warstwa Api	14
4.2.3. Warstwa domenowa	14
4.2.4. Warstwa infrastrukturalna	14
4.3. Serwis uwierzytelniający	14
4.3.1. Zastosowane technologie	14
4.3.2. Proces rejestracji i logowania	14
4.3.3. Autoryzacja dostępu do API	14
Literatura	15
A. Tytuł dodatku	16

B. Opis załączonej płyty CD/DVD	17
--	-----------

Spis rysunków

Spis tabel

Skróty

OGC (ang. *Open Geospatial Consortium*)
XML (ang. *eXtensible Markup Language*)
SOAP (ang. *Simple Object Access Protocol*)
WSDL (ang. *Web Services Description Language*)
UDDI (ang. *Universal Description Discovery and Integration*)
GIS (ang. *Geographical Information System*)
SDI (ang. *Spatial Data Infrastructure*)
ISO (ang. *International Standards Organization*)
WMS (ang. *Web Map Service*)
WFS (ang. *Web Feature Service*)
WPS (ang. *Web Processing Service*)
GML (ang. *Geography Markup Language*)
SRG (ang. *Seeded Region Growing*)
SOA (ang. *Service Oriented Architecture*)
IT (ang. *Information Technology*)

Rozdział 1

Wprowadzenie

1.1. Cel i zakres pracy

Celem pracy jest implementacja strony internetowej pozwalającej dodawać recenzje albumów muzycznych, wykorzystując najnowsze technologie z tej dziedziny zgodne z obecnymi trendami.

Główny nacisk nałożony zostanie na stworzenie architektury stanowiącej solidną bazę do dalszego rozwijania aplikacji. Projekt wykorzystywać będzie tylko oprogramowanie open source.

Zakres pracy obejmuje:

- analiza
- opracowanie struktury aplikacji
- implementacja aplikacji
- testy

1.2. Układ pracy

1.3. Przegląd technologii

1.3.1. Paradygmaty komunikacji z usługami sieciowymi

SOAP to ustandaryzowany protokół służący do opakowywania przesyłanych danych. Często porównywany do wkładania danych do „koperty”, definiuje sposób kodowania i dekodowania danych do formatu XML [2]. Paczka z danymi zawiera również informacje opisujące dane oraz w jaki sposób mają być przetworzone. Wykorzystuje przez to więcej zasobów niż czysty JSON z danymi – zarówno w kwestii rozmiaru przesyłanych danych jak i czasu ich przetworzenia. Zapytanie w SOAP jest zawsze typu POST, a więc odpowiedź nie jest zapisywana przez przeglądarkę i za każdym razem wywoływana jest procedura w Api. Jest jednak dzięki temu bardziej zaawansowany - zapewnia wsparcie dla transakcji spełniających ACID oraz posiada rozszerzone mechanizmy bezpieczeństwa – oprócz SSL, implementuje również WS-Security. Te właściwości są istotnymi zaletami wykorzystywanymi w aplikacjach typu enterprise.

REST w przeciwieństwie do *SOAP* oraz *GraphQL*, *REST* nie jest protokołem lecz stylem architektury. Nie narzuca konkretnej implementacji ani specyfikacji. Definiuje za to wymagania, które powinno spełnić Api typu RESTful [1]:

1. Klient-Serwer: podział ról i odpowiedzialności – klient i serwer mogą być rozwijane niezależnie, o ile interfejs pozostanie bez zmian.
2. Bezstanowość: wszystkie informacje potrzebne to wykonania żądania zawarte są w zapytaniu – jego wykonanie jest niezależne od poprzedniego stanu serwera.

3. Pamięć podręczna: klient jest w stanie zapisać odpowiedź serwera w pamięci podręcznej aby ograniczać zapytania do serwera.
4. System warstwowy: klient nie musi mieć bezpośredniego połączenia z serwerem – pomiędzy może być zaimplementowany load-balancer, proxy lub inny serwis, który jest niewidoczny ani dla serwera ani klienta.
5. Kod na żądanie (opcjonalne): Serwer jest w stanie przesłać wykonywalny kod na żądanie klienta, np. skrypty w języku JavaScript.
6. Jednolity interfejs: określa wymagania dotyczące interfejsu między klientem a serwerem:
 - zasoby są identyfikowane unikalnym URI
 - serwer opisuje dane w postaci reprezentacji, klient modyfikuje dane poprzez przesłanie reprezentacji
 - każda wiadomość zawiera informacje, w jaki sposób przetworzyć dane
 - HATEOAS (ang. *Hypermedia as the Engine of Application State*) – serwer przesyła linki do akcji, które mogą zostać wykonane dla danego stanu zasobu

Z powodu braku jednolitej specyfikacji, istnieje wiele różnych implementacji tych wymagań. Często są one zaniedbywane, a Api nazywane REST-owym tak naprawdę nie różni się wtedy za wiele od RPC (ang. *Remote Procedure Call*). Z tego powodu zaczęto określać stopień zaawansowania implementacji (rys X) — większość implementacji

GraphQL

1.3.2. Platformy do tworzenia SPA

Angular

React

Vue

1.3.3. Platformy do tworzenia API

ASP.Net Core

Node.js

Django

Rozdział 2

Analiza wymagań projektowych

2.1. Przegląd istniejących rozwiązań

Na rynku obecnych jest wiele stron oferujących podobną funkcjonalność:

- Rate Your Music
- AllMusic
- Discogs

2.2. Wymagania funkcjonalne

1. System zawiera katalog albumów
2. Każdy album można oceniać oraz dodawać recenzję
3. Istnieje możliwość dodawania nowych albumów
4. Wyszukiwanie albumów korzysta z bazy zewnętrznego serwisu
5. Możliwość rejestracji i logowania

2.3. Wymagania niefunkcjonalne

1. Aplikacja powinna być obsługiwana przez obecne wersje przeglądarek
- 2.

2.4. Założenia projektowe

Całość aplikacji zaprojektowana zostanie ze wsparciem platformy Docker. Każda odrębna część systemu zamknięta będzie we własnym wirtualnym kontenerze:

1. strona internetowa typu Single-Page Application:
Architektura SPA pozwala tworzyć strony, które w swoim działaniu bardziej przypominają tradycyjne aplikacje komputerowe. Podczas interakcji użytkownika ze stroną fragmenty widoku są dynamicznie odświeżane zamiast przeładowywania całej strony. Dodatkowo strona powinna przechowywać w pamięci zapytania do serwera aby minimalizować czas oczekiwania na dane.
2. serwer uwierzytelniający użytkowników:
Strona internetowa działa po stronie klienta, przez co możliwa jest znaczna ingerencja w dane. Aby minimalizować zagrożenia, zaimplementowane zostanie uwierzytelnianie

użytkowników wykorzystujące bezpieczny protokół. Wykorzystany standard powinien zapewnić zarówno uwierzytelnianie jak i autoryzację.

3. serwer dostępowy do danych aplikacji:

Graflowy dostęp do bazy danych zaimplementowany zostanie za pomocą technologii GraphQL. Serwer umożliwiać będzie pobieranie danych stosując zapytania w języku GraphQL. Dzięki temu relacje między danymi przedstawione są w postaci grafu, co pozwala formować skompilowane zapytania bez potrzeby tworzenia dedykowanych kontrolerów i modeli DTO po stronie API.

4. baza danych:

Baza danych powinna umożliwiać przechowywanie relacji między obiektami w taki sposób, aby możliwe było reprezentowanie danych w postaci grafu.

5. serwer dostarczający odwrócone proxy:

Z racji tego, że użytkownicy będą przekierowywani między główną stroną, a stroną do uwierzytelniania, adresy serwerów zarejestrowane będą w odwróconym proxy. Będzie to również główny punkt dostępu do aplikacji, który będzie kierował ruchem. Dodatkowo, będzie obsługiwał szyfrowanie przesyłanych danych protokołem HTTPS.

Rozdział 3

Projekt aplikacji

3.1. Strona internetowa

Do stworzenia strony zdecydowano się użyć frameworku Angular 8. Serwowana będzie ze środowiska uruchomieniowego Node.js. Projekt zbudowany jest z osobnych modułów dla każdej funkcjonalności. Widoki składane są z komponentów — są to elementy zawierające szablony HTML, style CSS oraz logikę i dane w klasie napisanej w języku typescript. Dodatkowo komponenty mogą korzystać z serwisów. Serwisy to specjalne klasy, które są wstrzykiwane jako zależności (ang. *Dependency injection*). Zawierają się w nich dane oraz logika dzielone między wieloma komponentami. Nawigacja pomiędzy poszczególnymi widokami odbywa się przy pomocy dedykowanego routera, który przechwytuje nawigację przeglądarki. Dzięki temu nawet nawigacja do tyłu nie powoduje przeładowania całej strony tylko poszczególnych zmienionych elementów.

Do budowy widoków użyta zostanie biblioteka Angular Material, która zawiera często wykorzystywane elementy zbudowane zgodnie z oficjalną specyfikacją *Material design*.

Taka modularna architektura pozwala na wielokrotne używanie tych samych komponentów oraz na zachowanie czytelnej struktury kodu.

3.2. Serwis API

Projekt podzielony zostanie na trzy warstwy:

Api warstwa obsługująca zapytania GraphQL

Core warstwa domenowa definiująca modele encji oraz interfejsy, z których korzysta warstwa Api

Infrastructure warstwa implementująca interfejsy oraz obsługująca dostęp do bazy danych

Podział ten znany jest jako „czysta architektura” (ang. *Clean architecture*). Taki układ umożliwia podział projektu na warstwy, które mają zdefiniowane odpowiedzialności. Dzięki zachowaniu zasady odwrócenia zależności możliwe jest testowanie każdej funkcjonalności z osobna.

Na platformie .Net Core dostępne są dwie aktywnie rozwijane biblioteki implementujące GraphQL: *GraphQL .NET* oraz *Hot Chocolate*. Mimo znacznie mniejszej popularności wybrana została biblioteka *Hot Chocolate*, ponieważ prezentuje wiele możliwości automatyzacji generowania schematu GraphQL oraz analizowania zapytań.

Z racji tego, że GraphQL jest protokołem służącym do przesyłania danych, jest on zaimplementowany w najwyższej warstwie serwisu – Api. W związku z tym nie zawęży sposobu implementacji zapisu danych w warstwie infrastruktury, a więc nic nie stoi na przeszkodzie, aby użyć relacyjnej bazy SQL. Takie rozwiązanie umożliwia wykorzystanie zalet relacyjnych

baz - integralność i niezależność danych, jednocześnie oferując grafowy odczyt danych poprzez GraphQL.

3.3. Baza danych

Baza danych stworzona zostanie w systemie zarządzania relacyjną bazą danych PostgreSQL. Jest to open source'owe oprogramowanie, obecnie jeden z najlepiej rozwiniętych RDBMS-ów.

3.4. Uwierzytelnianie

Jako protokół uwierzytelniania wybrano OpenID Connect. Standard ten rozszerza OAuth2 (służący do autoryzacji) o warstwę identyfikacji użytkowników. Jest obecnie jednym z najbezpieczniejszych standardów uwierzytelniania. Zaimplementowany zostanie przy pomocy biblioteki *IdentityServer4* na platformie *ASP.Net Core 3.0*. Użytkownik po zalogowaniu otrzyma token JWT, który będzie zawierał cyfrową sygnaturę. Dzięki temu jakakolwiek ingerencja w jego strukturę sprawi, iż nie jego walidacja zakończy się niepowodzeniem.

Rozdział 4

Implementacja

4.1. Strona internetowa

4.1.1. Zastosowane technologie

Zgodnie z projektem, strona stworzona została w Angularze. Oprócz podstawowych bibliotek Wykorzystane zostały następujące biblioteki:

apollo — wiodący klient GraphQL. Oprócz implementacji protokołu GraphQL, zapewnia również zarządzanie pamięcią podręczną (ang. *cache*) oraz stanem aplikacji (ang. *state management*). Dzięki temu wszystkie odpowiedzi z serwisu Api są zapamiętywane, co pozwala na stworzenie aplikacji działającej szybko nawet przy słabym połączeniu z internetem.

flex-layout — biblioteka stworzona przez zespół tworzący Angulara, umożliwiająca stworzenie responsywnego interfejsu. Dostarcza API, które pozwala na definiowanie struktury elementów HTML zależnej od rozmiaru ekranu. Dzięki temu interfejs automatycznie dostosowuje się np. do ekranu telefonu komórkowego.

oidc-client — biblioteka implementująca protokół OpenID Connect oraz OAuth2. Zapewnia klasy obsługujące proces logowania oraz zarządzania tokenami.

rxjs — ReactiveX

4.1.2. Klient GraphQL

4.1.3. Połączenie z Last.fm

4.1.4. Responsive design

4.1.5. Przykładowy moduł

dodawanie recenzji

4.2. GraphQL API

4.2.1. Zastosowane technologie

Hot Chocolate

Autofac

Entity Framework Core

Namotion.Reflection

Serilog

4.2.2. Warstwa Api

4.2.3. Warstwa domenowa

4.2.4. Warstwa infrastrukturalna

4.3. Serwis uwierzytelniający

4.3.1. Zastosowane technologie

Oprócz opisanych wcześniej *Entity Framework Core* oraz *Serilog* wykorzystane zostały:

IdentityServer4

AspNetCore.Identity

4.3.2. Proces rejestracji i logowania

4.3.3. Autoryzacja dostępu do API

Literatura

- [1] L. Richardson, M. Amundsen. *RESTful Web APIs*. O'Reilly Media, 2013.
- [2] D. Tidwell, J. Snell, P. Kulchenko. *Programming Web Services with SOAP*. O'Reilly Media, 2001.

Dodatek A

Tytuł dodatku

Zasady przyznawania stopnia naukowego doktora i doktora habilitowanego w Polsce określa ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. nr 65 z 2003 r., poz. 595 (Dz. U. z 2003 r. Nr 65, poz. 595)). Poprzednie polskie uregulowania nie wymagały bezwzględnie posiadania przez kandydata tytułu zawodowego magistra lub równorzędnego (choć zasada ta zazwyczaj była przestrzegana) i zdarzały się nadzwyczajne przypadki nadawania stopnia naukowego doktora osobom bez studiów wyższych, np. słynnemu matematykowi lwowskiemu – późniejszemu profesorowi Stefanowi Banachowi.

W innych krajach również zazwyczaj do przyznania stopnia naukowego doktora potrzebny jest dyplom ukończenia uczelni wyższej, ale nie wszędzie.

Dodatek B

Opis załączonej płyty CD/DVD

Tutaj jest miejsce na zamieszczenie opisu zawartości załączonej płyty. Należy wymienić, co zawiera.